

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE

Opiskeluhuollon suunnittelutyö alkanut 30.9.2021

Tehtävät: Sivistystoimen johtajien ohjausryhmän tuella suunnittelu:

1. Kuinka koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä opiskeluhoollon kuraattori ja psykologipalvelut tuotetaan koulujen ja oppilaitosten toimipisteissä tai toisen asteen opiskeluhoollon osalta alueen toimipisteissä?
  - Miten palvelut turvataan kaikissa alueen kouluissa?
  - Mikä tuotetaan omana palveluna ja millaisia ostopalveluita tarvitaan?
  - Tehtävänkuvien yhdenmukaistaminen
2. Miten opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut siirtyvät hyvinvointialueella tuotettaviksi palveluiksi
  - palvelutuotannon organisointi
  - Palvelussa käytettävä asiakastietojärjestelmä?
  - ratkaisu koulupsyykkareista

Kuntarajapinnat ja opiskeluhoolto hyvinvointialueella

Mikä säilyy opetuksen tukena?

- **Opiskeluhoollon työntekijöiden työtehtävät eivät muutu**
- **Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskeluhooltoon sisältyy jatkossakin:**
  1. Yhteisöllinen opiskeluhoolto eli koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukainen ennaltaehkäisevä koko oppilaitosyhteisöä tukeva toiminta
  2. Yksilökohtainen opiskeluhoolto eli opiskeluhooltopalvelut
    - koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut
    - opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut
    - monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto
    - Opiskeluhoollon työntekijät työskentelevät edelleen kouluilla ja oppilaitoksissa, joten yhteistyö opetustoimen työntekijöiden kanssa jatkuu kuten aiemmin
    - Opiskeluhoolto on edelleen opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnalla toimiva kokonaisuus

Mikä muuttuu opiskeluhoollossa?

- **Opiskeluhooltopalvelut kootaan yhden järjestäjän vastuulle, jolloin palveluista muodostuu kokonaisuus:**
  - suuremmat yksiköt, kehittämismahdollisuudet
  - Opiskeluhooltopalvelujen henkilöstön työnantaja vaihtuu
  - Opetustoimessa työskennelleet opiskeluhoollon kuraattorit ja psykologit siirtyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelukseen
  - yhteys sote-palveluihin tiivistyy
  - oppilaiden ja opiskelijoiden ohjaus hoitoon selkeytyy
  - henkilöstön ammatillinen tuki vahvistuu ja varmistuu
  - yksilökohtaisen opiskeluhoollon kirjaamiskäytännöt ja rekisterinpito selkeytyvät ja yhdenmukaistuvat
  - Opetus- sekä sosiaali- ja terveystoimen yhteistyö muuttuu kunnan sisäisestä yhteistyöstä kunnan opetustoimen ja hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen yhteistyöksi
  - suunnitelmallisesta yhteistyöstä sovittava
  - yhteistyörakenteet ja käytännöt varmistettava, ml. tiedonsiirto

Keskeiset ehdotukset / hallituksen esitys

Valmisteilla lakisääteiset mitoitukset / psykologi ja kuraattori

- oppilas- ja opiskelijahuoltolain soveltamisalan piiriin kuuluvassa perusopetuslain mukaisessa opetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa valmisteilla esitys: vähintään **yksi kuraattori 670:tä** oppilasta/opiskelijaa kohti ja **yksi psykologi 780:tä** oppilasta/opiskelijaa kohti
- Kuraattoripalveluita koskeva henkilöstömitoitus tulisi esityksen mukaan voimaan 1.1.2022 alkaen. Psykologipalveluiden henkilöstömitoitusta koskisi siirtymäaika siten, että se tulisi voimaan 1.8.2023.
- Opiskeluhuollossa kuraattorin ja psykologin vastuulla voisi olla kunnassa useampia toimipisteitä, sekä esi- ja perusopetuksen oppilaita, että toisen asteen opiskelijoita, mutta kuraattori- ja psykologipalvelujen henkilömitoitusta ei saisi ylittää.
- Tarkempi suunnittelu etenee hva:een yt-toimielimen kautta

Työhön kuntouttavien sote-palveluiden suunnittelutyö on alkanut 1.10.2021

Tehtävät: työllisyyspalveluiden johtajien ja kuntien asiantuntijoiden tuella suunnittelu

1. Kuinka työhön kuntouttavat palvelut tuotetaan koko hyvinvointialueella?

- Miten palvelut järjestetään (mm. työmarkkinatuen kuntaosuudet) mahdollisimman tehokkaasti?
- Miten palvelut organisoidaan?
- Mikä tuotetaan omana palveluna ja millaisia ostopalveluita tai palvelusetelituotantoa tarvitaan?
- Palveluiden sisältöjen yhdenmukaistaminen

2. Miten TYP eli työllistymistä edistävän monialaisen toiminnan sote-palvelu toteutetaan hyvinvointialueetasoisena

- miten tuetaan työllistämisprosessia mahdollisimman tehokkaasti
- miten organisoidaan koko alueen näkökulmasta mm. työttömien terveystarkastukset ja sosiaaliohjaus?

Kuntarajapinnat ja työhön kuntouttavat palvelut hyvinvointialueella

Mikä säilyy kunnan palveluissa?

- Työllisyyspalvelukokonaisuus on siirtymässä kuntien vastuulle
- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu eli TYP on yhteistoimintamalli, jossa TE-toimisto, kunta ja Kela yhdessä suunnittelevat palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta.
- Toiminnan tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille monialaisena yhteispalveluna julkisia työvoimapalveluja.

Mikä muuttuu?

- Pohjois-Savon hyvinvointialueelle siirtyvät kuntien ja TE –toimistojen työllisyyspalveluja **tukevat työhön kuntouttavat sosiaali- ja terveystyöpalvelut.**
- Tällaisia palveluita ovat mm. sosiaalihuoltolain mukainen kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus, terveydenhuoltolain mukaiset työttömien terveystarkastukset, työkyky- ja eläkeselvitystyöskentely
- TYP –mallin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut suunniteltava

Pakolaistyön sote-palveluiden suunnittelutyö on alkanut 1.10.2021

Tehtävät: kuntien maahanmuuttokoordinaattoreiden ja kuntien asiantuntijoiden tuella suunnittelu

1. Kuinka pakolaistyön sosiaali- ja terveystalvet tuotetaan koko hyvinvointialueella?
  - Miten palvelut organisoidaan osana sote-keskusverkostoa?
  - yhdyspintarakenteiden luominen kuntien kotouttamispalveluihin (mm. kielikurssit, työllisyyspalvelut)
2. Miten työperäisen maahanmuuton yhteistoimintamalli toteutetaan hyvinvointialuetasoisena
  - millainen malli luodaan yhteistyöhön kuntien kanssa?

Kuntarajapinnat ja pakolaistyön palvelut hyvinvointialueella

Nykytila maahanmuuttajapalveluissa

- Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tällä hetkellä Valtion kotouttamisohjelmasta, yleisestä kotouttamispolitiikasta, kotouttamisen osaamiskeskus
- ELY-keskukset vastaavat kotouttamisen edistämisestä, kotoutumiskoulutuksen hankinnasta, tuesta kunnille
- Työ- ja elinkeinotoimistot vastaavat työttömien työnhakijoiden kotouttamisesta, alkukartoituksesta ja kotoutumissuunnitelmista sekä työllisyyden ja yrittäjyyden tukemisesta ja työvoimapalvelusta
- Kunnat
- Kunnan vastaavat kotouttamisohjelman laatimisesta ja toimeenpanosta
- Työvoiman ulkopuolella olevien kotouttamisesta, alkukartoituksesta ja kotoutumissuunnitelmasta
- Yleis- ja yhteensovittamisvastuu kotouttamisesta on eri toimijoilla paikallistasolla.

Tilannearvio hyvinvointialueelle siirrossa

- Hyvinvointialueen palveluihin kuuluvat kansainvälistä suojelua saavien sosiaali- ja terveystyöpalvelut
- Huom. Kotoutumislainsäädännön uudistus valmisteilla, joka voi määrittää tarkemmin eri toimijoiden viranvastuut myös hyvinvointialueen näkökulmasta
- Muutosten valmistelu edellyttää valtakunnallista ohjausta (TEM)
- Muutosten valmistelu edellyttää aktiivista vuoropuhelua

TEM 18.6.2020: Kolme alustavaa vaihtoehtoja kotouttamisen asiakasohjauksen ja järjestämisvastuiden määrittelyyn

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Vaihtoehto 3
Millä viranomaisella vastuu kotoutumisen asiakasprosessista, ml. alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman järjestämisvastuu?	<p>Työllisyyspalvelut: työttömät työnhakijat</p> <p>Kunta: työvoiman ulkopuolella olevat</p> <p>Moniammatillisessa yhteistyössä aina kv. suojelua saaville?</p>	<p>Kotoutumisprosessi käynnistetään aina työllisyyspalveluissa</p> <p>Kotoutumisprosessi jatkuu työllisyyspalveluissa (työmarkkinoille suuntaavat) tai kunnan kotoutumispalveluissa (työvoiman ulkopuolella olevat)</p> <p>Moniammatillisessa yhteistyössä aina kv. suojelua saaville?</p>	<p>Kotoutumisprosessi käynnistetään aina kunnan kotoutumispalveluissa</p> <p>Kotoutumisprosessi jatkuu työllisyyspalveluissa (työmarkkinoille suuntaavat) tai kunnan kotoutumispalveluissa</p> <p>Moniammatillisessa yhteistyössä aina kv. suojelua saaville?</p>
Alkukartoituksen, kotoutumissuunnitelman ja omakielisen yhteiskuntaorientaation järjestäminen	Yllä määriteltyjen vastuiden mukaisesti joko 1) erillisenä toimintona työmarkkinoille suuntaaville ja työvoiman ulkopuolella oleville tai 2) koko kohderyhmälle, järjestäminen kotoutumisen johdantojaksena		
Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen	Hankintajärjestelmää kehittämällä tai osana valtionosuusjärjestelmää		
Lukutaitokoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen järjestäminen	Järjestämistapa nykymallin mukaisesti		